

(స), 'ఇది పాలు ఇస్తుందా?' అని అడిగారు. 'ఏమీ ఇవ్వటం లేదని' అన్నారు. పాలు పితక డానికి అనుమతిస్తావా అని అడిగారు ప్రవక్త (స). దానికి ఆమె, 'నా తల్లిదండ్రులు తమకోసం త్యాగంకాను. పాలుంటే పితకండి,' అని విన్నవించుకుంది. ప్రవక్త (స) మేకను తెప్పించారు. దాని సీరాలను చేత్తో నిమిరారు. బిస్మిల్లాహ్ పఠించి, ఆమె కోసం వాటిలో శుభం కలగాలని ప్రార్థించారు. అనంతరం మేక పాలు పితకటానికి తన కాళ్ళను ఎడం చేసింది. పాలు విడిచిపెట్టి నెమరువేయసాగింది. ప్రవక్త (స) చాలా మందికి సరిపడేటంతటి గిన్నె తెప్పించారు. దాని నిండా పాలు పితికారు. నురుగు గిన్నె అంచుల వరకు వచ్చేసింది. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) పాలను ఉమ్మో మ'అబద్కు త్రాపించారు. ఆమె కడుపునిండా త్రాగింది. ఆ తర్వాత అనుచరులకు త్రాపించారు. చివరగా ప్రవక్త (స) త్రాగారు. కొంతసేపు తర్వాత మళ్ళీ పాలు పితికారు. ఆ గిన్నె పాలతో నిండిపోయింది. ఆ పాలను ప్రవక్త (స) ఉమ్మో మ'అబద్కు ఇచ్చివేసారు. ఆ తర్వాత ఉమ్మో మ'అబద్ ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) అక్కడి నుండి బయలుదేరారు.³² (షర్'హుస్సున్నహ్)

=====

۸ - بَابُ الْكَرَامَاتِ

8. మహాత్మాలు

విశ్వాసులారా! ప్రకృతికి విరుద్ధంగా జరిగే విషయాలను మహాత్మ్యం అంటారు. అయితే అందులో నేను ప్రవక్తనే వాదన ఉండకూడదు. ఇంకా అవిశ్వాసులతో పోటీ పడకూడదు. దైవదౌత్యంతో

32) వివరణ-5943: ఉమ్మో మ'అబద్ పేరు 'ఆతిక బింతే 'ఖాలిద్ ఖుజా'యియహ్. 'హదీసు' చివరిలో సంఘటన గురించి ఉంది. అదేమిటంటే, ప్రవక్త (స) అక్కడి నుండి ముందుకు బయలుదేరిన తరువాత ఆమె భర్త వచ్చి, 'పాలు ఎక్కడి నుండి వచ్చాయని,' అడిగారు. ఆమె వివరిస్తూ ఒక మహా వ్యక్తి మన ఖైదులో వచ్చారు. ఆయన రాకవల్లే ఈ పాలు వచ్చాయి. ఇది విని, 'నిస్సందేహంగా ఆ వ్యక్తిత్వం ఖురైష్ వంశంలోనిది. ఆయనకు సంబంధించిన అనేక గుణాలు నేను మక్కహ్లో విన్నాను. ఒకవేళ నేను వెళ్ళగలిగితే తప్పకుండా అతన్ని కలుసుకుంటాను.'అని అన్నాడు.

పాటు, ప్రకృతికి విరుద్ధంగా జరిగే విషయాన్ని మహిమలు (ము'అజి'జాత్) అంటారు. దైవప్రియ భక్తుల వల్ల ఇటువంటి మహాత్మాలు జరగడం సహజం. అల్లాహ్(త) ఎవరి ద్వారానైనా మహిమలను బహిర్గతం చేయవచ్చు. 'హదీసు'ల్లో ప్రవక్త (స) మహాత్మాలు గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. క్రింది 'హదీసు'లను అధ్యయనం చేయండి.

مَمْدُوحَاتُ الْوَلِّ

(۱۷۴/۳) (صحیح) - ۵۹۴۴

عَنْ أَنَسٍ أَنَّ أُسَيْدَ بْنَ حُضَيْرٍ وَعَبَادَ بْنَ يَسْرِ تَحَدَّثَا عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَاجَةٍ لَهُمَا حَتَّى ذَهَبَ مِنَ اللَّيْلِ سَاعَةٌ فِي لَيْلَةٍ شَدِيدَةِ الظُّلْمَةِ ثُمَّ خَرَجَا مِنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَنْفَتِلَانِ وَيَبِيدُ كُلُّ مِنْهُمَا غَصِيَّةً فَاضَاعَتْ عَصَى أَحَدِهِمَا لُهُمَا حَتَّى مَشَبَا فِي صَوْتِهَا حَتَّى إِذَا اقْتَرَفَتْ بِهِمَا الطَّرِيقَ اضَاعَتْ لِلْآخَرِ عَصَاهُ فَمَشَى كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا فِي صَوْتِ عَصَاهُ حَتَّى بَلَغَ أَهْلُهُ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

5944. (1) [3/1674-ద్వడం]

అనస్ (ర) కథనం: ఒకరోజు ఉస్సైద్ బిన్ 'హు'దైర్ మరియు 'అబ్బాద్ బిన్ బవ్దర్ ప్రవక్త (స) వద్ద కూర్చోని ఉన్నారు. ఏదో వ్యవహారం గురించి మాట్లాడు తున్నారు. చివరికి రాత్రి ఒక భాగం గడిచిపోయింది. ఆ రాత్రి దట్టమైన చీకటి ఉంది. వారిద్దరూ తమ ఇళ్ళకు వెళ్ళటానికి ప్రవక్త (స) వద్ద నుండి లేచి బయటకు వచ్చినపుడు వారిద్దరి చేతుల్లో లారీ కర్రలు ఉన్నాయి. ఆ రెంటిలో ఒకటి వెలుగు చిమ్మ సాగింది. వారు ఆ వెలుగులో నడవసాగారు. ఇద్దరి దారులు వేరైన వెంటనే రెండవది కూడా వెలుగు ప్రసరింపజేయ సాగింది. ఇద్దరూ తమ లారీల వెలుగులో తమ ఇళ్ళకు చేరుకున్నారు. (బు'ఖారీ)

(۱۷۴/۳) (صحیح) - ۵۹۴۵

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: لَمَّا حَضَرَ أَحَدُ دَعَائِي أَبِي مِنَ اللَّيْلِ. فَقَالَ: مَا أَرَانِي إِلَّا مَقْتُولًا فِي أَوَّلِ مَنْ يَقْتُلُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. وَإِنِّي لَا أَتْرُكُ بَعْدِي أَعْرَ عَلَيَّ مِنْكَ غَيْرَ نَفْسِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَإِنِّي عَلَيَّ ذَنْبًا فَاقْضِ وَأَسْتَوْصِ بِأَخَوَاتِكَ خَيْرًا فَأَصْبَحْنَا فَكَانَ أَوَّلَ قَتِيلٍ وَذَفَنُوهُ مَعَ آخَرٍ فِي قَبْرِ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

5945. (2) [3/1674-దృఢం]

జాబిర్ (ర) కథనం: 'ఉ'హుద్ యుద్ధం సంభవించి నప్పుడు మా నాన్నగారు రాత్రివేళ నన్ను పిలిచి, ప్రవక్త (స) అనుచరుల్లో యుద్ధంలో అందరికంటే ముందు నేను మరణిస్తానని అనుమానంగా ఉంది. అయితే ప్రవక్త (స) తరువాత నీకంటే ప్రియమైన వారెవరూ నాకు లేరు. నాపై ఉన్న అప్పును తీర్చాల్సి. చెల్లాయిల పట్ల మంచిగా వ్యవహరించాలి,' అని ఉపదేశించారు. అనంతరం ఉదయం యుద్ధం జరిగింది. అందరి కంటే ముందు మా నాన్నగారు వీరమరణం పొందారు. నేనతనిని మరో వ్యక్తితో సహా ఖననం చేసాను.³³ (బు'ఖారీ)

(۱۶۷۵/۳) [۳] - ۵۹۴۶

وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ أَنَّ أَصْحَابَ الصُّفَةِ كَانُوا أَنْاسًا فَقَرَاءَ وَإِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "مَنْ كَانَ عِنْدَهُ طَعَامٌ اثْنَيْنِ فَلْيُذْهِبْ بِثَلَاثٍ وَمَنْ كَانَ عِنْدَهُ طَعَامٌ أَرْبَعَةً فَلْيُذْهِبْ بِخَامِسٍ أَوْ سَادِسٍ". وَإِنَّ أَبَا بَكْرٍ جَاءَ بِثَلَاثَةٍ فَأَنْطَلَقَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِعَشْرَةٍ. وَإِنَّ أَبَا بَكْرٍ تَعَسَّى عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. ثُمَّ لَبِثَ حَتَّى صَلَّيْتَ الْعِشَاءَ ثُمَّ رَجَعَ فَلَبِثَ حَتَّى تَعَسَّى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَجَاءَ بَعْدَ مَا مَضَى مِنَ اللَّيْلِ مَا شَاءَ اللَّهُ. قَالَتْ لَهُ امْرَأَتُهُ: وَمَا حَسْبُكَ عَنْ أَضْيَافِكَ؟ قَالَ: أَوْ مَا عَشِيَّتِيهِمْ؟ قَالَتْ: أَبَوَا حَتَّى تَحْيَى فَعَضِبَ وَقَالَ: لَا أَطْعَمُهُ أَبَدًا فَخَلَّتِ الْمَرْأَةُ أَنْ لَا تَطْعَمَهُ وَخَلَفَ الْأَضْيَافُ أَنْ لَا يَطْعَمُوهُ. قَالَ أَبُو بَكْرٍ: كَانَ هَذَا مِنَ الشَّيْطَانِ فَدَعَا بِالطَّعَامِ فَكَلَّ وَكُلُّوا فَجَعَلُوا لَا يَرْفَعُونَ لِقْمَةً إِلَّا رَبَّتْ مِنْ أَسْفَلِهَا أَكْثَرُ مِنْهَا. فَقَالَ لِمُرَاتِي: يَا أُخْتُ بَنِي فِرَاسٍ مَا هَذَا؟ قَالَتْ: وَفَرَّةٌ عَيْنِي إِنَّهَا الْآنَ لَأَكْثَرُ مِنْهَا قَبْلَ ذَلِكَ بِثَلَاثِ مَرَارٍ فَكُلُّوا وَبَعَثَ بِهَا إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرَ أَنَّهُ أَكَلَ مِنْهَا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

وَذَكَرَ حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ: كُنَّا نَسْمَعُ تَسْبِيحَ الطَّعَامِ فِي الْمُعْجَرَاتِ."

5946. (3) [3/1675-వికీభవితం]

'అబ్దుల్ హక్మీన్ బిన్ అబూ బకర్ (ర) కథనం: 'సుఫ్హహ్ వారు చాలా నిరుపేదలు, దరిద్రులు. ఒక రోజు ప్రవక్త (స) తన అనుచరులతో, 'ఇద్దరు వ్యక్తులకు సరిపడే అన్నం ఉన్న వారు సుఫ్హహ్ వారిలోని ఒక వ్యక్తిని మూడో వ్యక్తిగా తీసుకు వెళ్ళండి. అదేవిధంగా నలుగురు వ్యక్తులకు సరిపడే భోజనం ఉన్నవారు ఐదవ వ్యక్తిగా వీళ్ళలో ఒకరిని తీసుకువెళ్ళండి లేదా ఆరవ వ్యక్తిని కూడా తీసుకువెళ్ళండి' అని అన్నారు. అబూ బకర్ (ర) ముగ్గురు వ్యక్తుల్ని తీసుకొని వెళ్ళారు. ప్రవక్త (స) తన వెంట 10 మందిని తీసుకువెళ్ళారు. అబూ బకర్ (ర) రాత్రి భోజనం ప్రవక్త (స) వద్ద చేసారు. తిన్న తరువాత అక్కడే ఆగిపోయారు. 'ఇషా' నమాజు కూడా అయి పోయింది. నమాజు తర్వాత కూడా తన ఇంటికి వెళ్ళలేదు. ప్రవక్త (స) ఇంటికి వెళ్ళిపోయారు. అక్కడే ఉన్నారు. ప్రవక్త (స) కూడా భోజనం చేసారు. అప్పుడు అబూ బకర్ తన ఇంటికి చేరగానే, రాత్రి కొంత సమయం గడిచిపోయింది. ఇంటిలోపలికి ప్రవేశించగానే అతని భార్య అతిథులను ఎందుకు మరచిపోయారని అడిగింది. అబూ బకర్ (ర) తన భార్యను, 'అతిథులకు అన్నం పెట్టలేదా' అని అడిగారు. దానికి ఆమె, 'మీరు రానంత వరకు తినమని అన్నారు,' అని చెప్పింది. అది విని అబూ బకర్ (ర) చాలా ఆగ్రహం చెందారు. 'అల్లాహ్ సాక్షి! నేను అన్నం తినను,' అని అన్నారు. అతని భార్య కూడా, 'అల్లాహ్ సాక్షి! నేను కూడా అన్నం తినను,' అన్నది. ఇటు అతిథులు కూడా, అన్నం తినమని ప్రమాణం చేసారు. ఆ తరువాత అబూ బకర్ (ర) చాలా విచారించారు. పైతాన్ వల్ల ఈ ప్రమాణం చేయటం జరిగిందని అన్నారు. ఆ తరువాత అబూ బకర్ (ర) భోజనం తెప్పించారు. అబూ బకర్, అతిథులు తినటం ప్రారంభించారు. ఒక ముద్ద తినటానికి ఎత్తితే దాని స్థానంలో మరో ముద్ద బహిగ్గతం అయ్యేది. అబూ బకర్ (ర) తన భార్యతో ఓ బనూ ఫిరాన్ సోదరి! చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంది. దానికి ఆమె నా కంటే చలువ సాక్షి! ఈ భోజనం మూడు రెట్లు పెరిగి పోయింది. అందరూ తృప్తిగా తిన్నారు. ఆ తర్వాత ప్రవక్త (స)కు కూడా పంపడం జరిగింది. ప్రవక్త (స) కూడా దాన్ని ఆరగించారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

33) వివరణ-5945: అతను చెప్పినట్టి జరిగింది. అందరికంటే ముందు అతనే వీరమరణం పొందారు. అతను తన గురించి ఇలా పలకడం అగోచర జ్ఞానం వల్లకాదు. ఎందుకంటే అగోచరాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ (త)కే ఉంది. అల్లాహ్(త) ప్రవక్తలకే అగోచర విషయాల గురించి తెలియజేస్తాడు. ఇది సత్య ప్రేరణ తప్ప మరేమీ కాదు.

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మన్'ఉద్ (ర) ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "మేము అన్నంలో నుండి నుబ్హానల్లాహ్ అనే శబ్దాన్ని వింటూ ఉన్నాం," అని ఉంది.

الرَّفْعُ الثَّانِي

(٥٩٤٧ - [٤] (لم تتم دراسته) (١٦٧٠/٣)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: لَمَّا مَاتَ النَّجَاشِيُّ كُنَّا نَتَحَدَّثُ أَنَّهُ لَا يَرَالُ يَرَى عَلَى قَبْرِهِ نُورٌ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

5947. (4) [3/1675-అపరిశోధితం]

'అయి'షహ్ (ర) కథనం: నజాషీ మరణానంతరం మేము అతని సమాధిపై ఎల్లప్పుడూ వెలుగు ఆవరించి ఉండేదని చర్చించుకునేవాళ్ళం.³⁴ (అబూ దావూద్)

(٥٩٤٨ - [٥] (حسن) (١٦٧٠/٣)

وَعَنْهَا قَالَتْ: لَمَّا أَرَادُوا غُسْلَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالُوا: لَا نَدْرِي أُنْجِرَدُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ ثِيَابِهِ كَمَا تُجْرَدُ مَوَاتَانَا أَمْ نَغْسِلُهُ وَعَلَيْهِ ثِيَابُهُ؟ فَلَمَّا اخْتَلَفُوا أَلْفَى اللَّهُ عَلَيْهِمُ النَّوْمَ حَتَّى مَا مِنْهُمْ رَجُلٌ إِلَّا وَنَفَقَهُ فِي صَدْرِهِ ثُمَّ كَلَّمَهُمْ مُكَلِّمٌ مِنْ نَاحِيَةِ الْبَيْتِ لَا يَدْرُونَ مَنْ هُوَ؟ إِنْ غَسَلُوا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْهِ ثِيَابُهُ فَقَامُوا فَعَسَلَوْهُ وَعَلَيْهِ قَمِيصُهُ يَصْبُؤُونَ الْمَاءَ فَوْقَ الْقَمِيصِ وَيَلْكُونَهُ بِالْقَمِيصِ. رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي "دَلَالِ الْبُيُوتِ".

5948. (5) [3/1675-ప్రామాణికం]

'అయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) మరణించి నపుడు అనుచరులు ఆయన్ను స్నానం చేయించగోరి నపుడు దుస్తులు తొలగించి స్నానం చేయించాలా? లేక దుస్తులతోనే స్నానం చేయించాలా అనే ప్రశ్న తలెత్తింది. వారిలో అభిప్రాయ భేదాలు తలెత్తాయి. అప్పుడు అల్లాహ్ (త) వారిని నిద్రకు గురిచేసాడు. ఆ తరువాత ఇంటిలోని ఒక మూల నుండి ఒక వ్యక్తి మాట్లాడుతూ ప్రవక్త (స)ను దుస్తులతోనే స్నానం చేయించమని అన్నాడు. అనంతరం అందరూ

34) వివరణ-5947: నజాషీ 'హబ్షహ్ రాజు. అతడు క్రైస్తవుడు. ఆ తర్వాత ఇస్లామ్ స్వీకరించి ముస్లిమ్ అయి పోయాడు. నజాషీ మరణవార్త విని ప్రవక్త (స) మదీనహ్లో తన అనుచరులతో పాటు పరీక్షంగా జనాజహ్ నమాజ్ చదివించారు. నజాషీ సమాధిపై వెలుగు ఆవరించి ఉండేదంటే అది కేవలం అల్లాహ్(త) తరపు నుండే.

అకస్మాత్తుగా మేల్కొన్నారు. లేచి నిలబడ్డారు. ప్రవక్త (స)ను దుస్తులతోనే స్నానం చేయించారు. శరీరంపై ఉన్న కమీసుపైనే నీళ్ళు పోస్తూ కమీసుతోనే శరీరాన్ని శుభ్రపరుస్తూ ఉన్నారు. (బ్రహ్మ / దలాయిలు నుబులువహ్)

(٥٩٤٩ - [٦] (صحيح) (١٦٧٦/٣)

وَعَنْ ابْنِ الْمُكَتَبِ أَنَّ سَفِينَةَ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَخْطَأَ الْجَيْشَ بِأَرْضِ الرُّومِ أَوْ أَسِرَ فَانْطَلَقَ هَارِبًا يَلْتَمِسُ الْجَيْشَ فَإِذَا هُوَ بِالْأَسَدِ. فَقَالَ: يَا أَبَا الْحَارِثِ أَنَا مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. كَانَ مِنْ أَمْرِي كَيْتٌ وَكَيْتٌ فَأَقْبَلَ الْأَسَدُ لَهُ بَصْبَصَةٌ حَتَّى قَامَ إِلَى جَنْبِهِ كُلَّمَا سَمِعَ صَوْتًا أَهْوَى إِلَيْهِ ثُمَّ أَقْبَلَ يَمْشِي إِلَى جَنْبِهِ حَتَّى بَلَغَ الْجَيْشَ ثُمَّ رَجَعَ الْأَسَدُ. رَوَاهُ فِي "شَرْحِ السُّنَنِ".

5949. (6) [3/1676-దృఢం]

ఇబ్దుల్ మున్కదిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) విడుదల చేసిన బానిస సఫీనహ్ (ర) రూమ్ ప్రాంతంలో సైన్యం మార్గం మరచిపోయారు. లేదా శత్రువుకు పట్టుబడ్డారు, మళ్ళీ శత్రువు చిక్కునుండి తప్పించుకొని తన సైన్యం మార్గం వెతకసాగారు. ఈ మధ్య అతను ఒక సింహాన్ని కలిసారు. సఫీనహ్ (ర) సింహంతో, ఓ అబూ 'హరీస్! నేను ప్రవక్త (స) విడుదల చేసిన బానిసను. ఇలా జరిగి నేను సైన్యం దారి మరచిపోయాను. అనంతరం సింహం తోక ఊపుతూ వచ్చి సఫీనహ్ ప్రక్కన నిలబడింది. సింహం శబ్దం వినే వైపునకు వెళ్ళి తిరిగి వచ్చేది. ఈవిధంగా సఫీనహ్ వెంట నడవసాగింది. చివరకు సఫీనహ్ తన సైన్యాన్ని చీరుకున్నారు. సింహం తిరిగి వెళ్ళిపోయింది. (షరీ 'హుస్సున్నహ్)

(٥٩٥٠ - [٧] (ضعيف) (١٦٧٦/٣)

وَعَنْ أَبِي الْجَوْرَاءِ قَالَ: قُحِطَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ قَحْطًا شَدِيدًا فَهَنَكُوا إِلَى عَائِشَةَ فَقَالَتْ: أَنْظِرُوا قَبْرَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاجْعَلُوا مِنْهُ كَوًى إِلَى السَّمَاءِ حَتَّى لَا يَكُونَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ السَّمَاءِ سَقْفٌ فَفَعَلُوا فَمَطَرُوا مَطَرًا حَتَّى تَبَتِ الشُّجُبُ وَسَمِنَتِ الْإِبِلُ حَتَّى تَقَفَّتْ مِنَ الشَّحْمِ فَسَمِيَ عَامَ الْفَتْحِ. رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ.

5950. (7) [3/1676-బలహీనం]

అబూ జౌజాల' (ర) కథనం: మదీనహ్ వాసులు తీవ్ర కరువు కాటకాలకు గురయ్యారు. వారు 'అయి'షహ్ (ర)కు ఫిర్యాదు చేసారు. దానికి 'అయి'షహ్ (ర),

'మీరు ప్రవక్త (స) సమాధి ఉన్న గది పై కప్పును విప్పివేయండి, అంటే సమాధికి ఆకాశానికి మధ్య ఎటువంటి తెర ఉండకూడదు,' అని సలహా ఇచ్చారు. అనంతరం ప్రజలు అలాగే చేసారు. ఆ తర్వాత భారీ వర్షాలు కురిసాయి. పచ్చగడ్డి మొలిచింది. పశువులు ఆరోగ్యవంతంగా తయారయ్యాయి. క్రొవ్వుతో బలిష్ఠంగా తయారయ్యాయి. ఆ సంవత్సరానికి ఆమల్ ఫతేఖ్ అంటే సుఖసంతోషాల సంవత్సరం అనే పేరు పెట్టటం జరిగింది.³⁵ (దార్మీ)

(۱۶۷۶/۳) (ضعيف) [۸] - ۵۹۰۱

وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ قَالَ: لَمَّا كَانَ أَيَّامُ الْحَرِّ لَمْ يُؤَدَّنْ فِي مَسْجِدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تِلْكَ. وَلَمْ يَقَمْ وَلَمْ يَبْرَحْ سَعِيدُ بْنُ الْمُسَيَّبِ الْمَسْجِدَ وَكَانَ لَا يَعْرِفُ وَقْتُ الصَّلَاةِ إِلَّا بِهِمْهُمْ يَسْمَعُهَا مِنْ قَبْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ.

5951. (8) [3/1676-బలహీనం]

స'య్యాద్ బిన్ 'అబ్దుల్ 'అజీజ్ (ర) కథనం: 'హర్రహ్ సంఘటన జరిగినపుడు మూడు రోజుల వరకు మస్జిద్ నబవీలో అజాన్, తక్బీర్లు ఇవ్వబడలేదు. ఇంకా స'య్యాద్ బిన్ ముసయ్యబ్ కూడా మస్జిద్ నుండి బయటకు రాలేదు. స'య్యాద్ బిన్ ముసయ్యబ్ నమాజుల సమయాలను ఒక చిన్న శబ్దం ద్వారా గుర్తించేవారు. అది ప్రవక్త (స) సమాధి గదిలో నుండి వచ్చేది.³⁶ (దార్మీ)

35) వివరణ-5950: ఇది చాలా బలహీనమైన 'హదీసు'.

ఇబ్నీ తైమియ దీన్ని కల్పితంగా పేర్కొన్నారు.

36) వివరణ-5951: మదీనహ్ బయట ఒక ప్రాంతం ఉంది. దాన్ని 'హర్రహ్' అనేవారు. అది నల్లనిరాళ్ళు, కొండలు గల ప్రాంతం. ఈ ప్రాంతం గుండానే యజీద్ సైన్యం మదీనహ్ పై దాడి చేసింది. అందుకే ఈ సంఘటనను 'హర్రహ్' సంఘటన అని అంటారు. యజీద్ బిన్ ము'అబియహ్ మదీనహ్ పై దండయాత్ర చేసి భయంకరమైన హింసా దౌర్జన్యాలకు పాల్పడ్డాడు. ఫలితంగా మదీనహ్ వాసులు తీవ్ర నష్టాలకు, హత్యలకు, హింసలకు గురయ్యారు. ఈ 'హర్రహ్' సంఘటన భయంకరమైన ఇస్లామీయ సంఘటనల్లో ఒకటి. ఇది ఎంత భయంకరంగా ఉండేదంటే నిరంతరం

(۱۶۷۷/۳) (ضعيف) [۹] - ۵۹۰۲

وَعَنْ أَبِي خَلْدَةَ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْعَالِيَةِ: سَمِعَ أَنَسُ مِنَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ قَالَ: خَدَمَهُ عَشْرَ سِنِينَ وَدَعَا لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَكَانَ لَهُ يَسْتَأْنِ بِحَمَلٍ فِي كُلِّ سَنَةِ الْفَاكِهَةِ مَرَّتَيْنِ وَكَانَ فِيهَا رِيحَانٌ يَجِيءُ مِنْهُ رِيحُ الْمِسْكِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

5952. (9) [3/1677-బలహీనం]

అబూ 'ఖల్దహ్ కథనం: నేను 'అబుల్ 'అలియహ్ ను, "అనస్ (ర) ప్రవక్త (స) నుండి 'హదీసు'లు విన్నారా?" అని అడిగాను. దానికి 'అబుల్ 'అలియహ్ సమాధానమిస్తూ, అనస్ (ర) 10 సంవత్సరాల వరకు ప్రవక్త (స) సేవచేసారు. ఇంకా ప్రవక్త (స) అతని కోసం దు'ఆ చేసారు. అనస్ కు ఒక తోట ఉండేది. అందులో సంవత్సరానికి రెండు పంటలు పండేవి. ఇంకా ఆ తోటలో రైహాన్ చెట్టు ఉండేది. దాన్నుండి కస్తూరి సువాసన వచ్చేది అని అన్నారు.³⁷ (తిర్మిజి/ ప్రామాణికం, ఏకొల్లఖనం).

الفصل الثالث الموضع

(۱۶۷۷/۳) (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) [۱۰] - ۵۹۰۳

عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ أَنَّ سَعِيدَ بْنَ زَيْدٍ بْنَ عَمْرٍو بْنَ نَفِيلٍ خَاصَمْتُهُ أَرُوَى بِنْتُ أَوْسٍ إِلَى مَرْوَانَ بْنِ الْحَكَمِ وَأَدْعَتْ أَنَّهُ أَخَذَ شَيْئًا مِنْ أَرْضِهَا. فَقَالَ سَعِيدٌ: أَنَا كُنْتُ أَخَذُ مِنْ أَرْضِهَا شَيْئًا بَعْدَ الَّذِي سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. قَالَ: وَمَاذَا سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: مَنْ أَخَذَ شَيْئًا مِنَ الْأَرْضِ ظُلْمًا طَوَّقَهُ إِلَى سَبْعِ أَرْضِينَ. فَقَالَ لَهُ مَرْوَانُ: لَا أَسْأَلُكَ بَيْنَهُ بَعْدَ هَذَا. فَقَالَ اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ كَاذِبَةً فَاعْمَ بَصَرَهَا وَاقْتُلْهَا فِي أَرْضِهَا. قَالَ

మూడు రోజుల వరకు మస్జిద్ నబవీలో అజాన్, ఇఖామత్, నమాజులు జరగలేదు.

37) వివరణ-5952: అబూ 'ఖల్దహ్ అబుల్ 'అలియహ్ ను అనస్ (ర) ప్రవక్త (స) ద్వారా 'హదీసు'లు వినటాన్ని గురించి అడిగారు. దానికి అబుల్ 'అలియహ్ ఎలాంటి విషయం చెప్పారంటే దానివల్ల అనస్ (ర) ప్రాధాన్యత వల్లడవుతుంది. అంటే 10 సంవత్సరాలు ప్రవక్త (స) సేవ చేసిన వ్యక్తి ప్రవక్త (స) నుండి 'హదీసు'లు ఎలా వినకుండా ఉంటాడు. ఉల్లేఖించ కుండా ఎలా ఉంటాడు.

فَمَا مَاتَتْ حَتَّى ذَهَبَ بَصَرُهَا ثُمَّ بَيَّنَّا هِيَ تَمُشِي فِي أَرْضِهَا إِذْ وَقَعَتْ فِي حُفْرَةٍ فَمَاتَتْ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

وَفِي رَوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ عَنْ مُحَمَّدَ بْنِ زَيْدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ بِمَعْنَاهُ وَأَنَّهُ رَأَاهَا عَمِيَاءَ تَلْتَمِسُ الْجُذْرَ تَقُولُ: أَصَابَتْنِي دَعْوَةُ سَعِيدٍ وَأَنَّهُمَا مَرَّتْ عَلَى بَيْتٍ فِي الدَّارِ الَّتِي خَاصَمْتَهُ فَوَقَعَتْ فِيهَا فَكَانَتْ قَبْرَهَا.

5953. (10) [3/1677-ఏకీభవితం]

'ఉర్వహ్ బిన్ 'జుబైర్ (ర) కథనం: స'య్యాద్ బిన్ 'జైద్ బిన్ 'అమ్మి బిన్ నుజైల్తో అర్వహ్ బిన్ తె బెస్ వివాదం తలెత్తింది. అర్వహ్ బిన్ తె బెస్ ఈ వ్యవహారాన్ని మర్వాస్ బిన్ అల్ 'హకమ్ వద్దకు తీసుకువెళ్ళింది. ఇంకా స'య్యాద్ బిన్ 'జైద్ నా భూమిని ఆక్రమించుకున్నాడని ఫిర్యాదు చేసింది. దానికి స'య్యాద్ బిన్ 'జైద్ "ప్రవక్త (స) ప్రవచనం విన్న తర్వాత నేనెలా ఈ మహిళ యొక్క భూమిని ఆక్రమించుకోగలను," అని అన్నారు. దానికి మర్వాస్, 'నువ్వు ప్రవక్త (స) ద్వారా ఏమి విన్నావు?' అని అడిగారు. అప్పుడు స'య్యాద్ బిన్ 'జైద్ నేను ప్రవక్త (స)ను, "ఎవరైనా మరొకరి జానెడు భూమిని అధర్మంగా ఆక్రమించుకుంటే, తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్(త) ఏడు భూముల బరువు గల హారాన్ని అతనిమెడలో వేస్తాడు," అని ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నానని అన్నారు. అప్పుడు మర్వాస్ స'య్యాద్తో, 'దీని తర్వాత నేను నిన్ను సాక్ష్యాధారాలు అడగను,' అని అన్నారు. అప్పుడు స'య్యాద్, 'ఓ అల్లాహ్(త)! ఒకవేళ ఈ స్త్రీ అసత్యవాది అయితే, ఈమెను అంధత్వానికి గురిచేయి, ఈమెను తన భూమిలోనే హతమార్చు,' అని అన్నారు. అదేవిధంగా ఆ స్త్రీ మరణించడానికి ముందు చూపు కోల్పోయింది, ఒకరోజు తన భూమిలోనే నడుస్తూ అకస్మాత్తుగా ఒక గోతలో పడి మరణించింది. (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

అయితే ముస్లిమ్ ఉల్లేఖనంలో ము'హమ్మద్ బిన్ 'జైద్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) ద్వారా ఇటువంటి ఉల్లేఖనమే ఉంది. అదేమిటంటే, ము'హమ్మద్ బిన్ 'జైద్ ఆ స్త్రీని అందు రాలై పోవటం, తడుముకుంటూ నడవటం, ఇంకా నన్ను స'య్యాద్ బిన్ 'జైద్ శాపం తగిలింది అని అనటం గమనించారు. ఆ తర్వాత ఆ స్త్రీ వివాదపడిన తన ఇంటి బావి

ప్రక్కనుండి వెళుతూ, అకస్మాత్తుగా బావిలో పడి మరణించింది. ఆ బావి ఆవిడ సమాధి అయిపోయింది.

(1678/3) (حسن) - ٥٩٥٤

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ عُمَرَ بَعَثَ جَيْشًا وَأَمَرَ عَلَيْهِمْ رَجُلًا يُدْعَى سَارِيَةَ فَيَقْبِضُ عُمَرَ بِخَطْبٍ فَجَعَلَ يَصْنَعُ: يَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ لَقِينَا عَدُوَّنَا فَهَزَمُونَا فَلِذَا بِصَاحِبٍ يَصْنَعُ: يَا سَارِيَةَ الْجَبَلِ. فَاسْتَدْنَا ظُهُورَنَا إِلَى الْجَبَلِ فَهَزَمَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى. رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي "ذَلَالِلِ النِّبَوِّ".

5954. (11) [3/1678-ప్రామాణికం]

ఇబ్నై 'ఉమర్ (ర) కథనం: 'ఉమర్ (ర) ఒక సైన్యం పంపారు. ఆ సైన్యంపై ఒక నాయకుణ్ణి నియమించారు. అతన్ని సారియహ్ అనేవారు. ఒకసారి 'ఉమర్ (ర) ప్రసంగిస్తూ, అకస్మాత్తుగా, 'ఓ సారియహ్! కొండ వైపు నుండి తిరుగు,' అని అన్నాడు. కొన్ని రోజుల తర్వాత సైన్యం వద్ద నుండి ఒక వ్యక్తి వచ్చి, "ఓ ఖలీఫా! మేము శత్రువులతో యుద్ధం చేశాము. కాని శత్రువులు మమ్మల్ని ఓడించారు. అకస్మాత్తుగా మేము ఒక వ్యక్తి కేక విన్నాం, అతడు కేక వేసి, 'సారియహ్! కొండ వైపు వెళ్ళు,' అని అన్నాడు. ఆ కేక విని కొండకు అభిముఖంగా ఉన్న మేము వెనక్కి తిరిగాము. ఆ తర్వాత అల్లాహ్(త) శత్రువులను ఓడించాడు," అని అన్నాడు. (బైహఖీ-దలాయిలున్నుబువ్వహ్)

(1678/3) (ضعيف) - ٥٩٥٥

وَعَنْ نُبَيْهَةَ بِنْتِ وَهَبٍ أَنَّ كَعْبًا دَخَلَ عَلَى عَائِشَةَ فَذَكَرُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَقَالَ كَعْبٌ: مَا مِنْ يَوْمٍ يَطْلُعُ إِلَّا نَزَلَ سَعْدُونَ أَلْفًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ حَتَّى يَحْجُوا بِقَبْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِضَرْبُونَ بِأَجْنَحَتِهِمْ وَيُصَلُّونَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى إِذَا أَفْسَوْا عَرَجُوا وَهَبَطَ مِنْهُمْ فَصَنَعُوا مِثْلَ ذَلِكَ حَتَّى إِذَا انْشَقَّتْ عَنْهُ الْأَرْضُ خَرَجَ فِي سَبْعِينَ أَلْفًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ يَرِيقُونَ. رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ.

5955. (12) [3/1678-బలహీనం]

నుబైహహ్ బిన్ వహబ్ కథనం: క'అబ్ అ'హ్బార్ 'అయి'షహ్ (ర) వద్దకు వచ్చారు. ప్రజలు ప్రవక్త (స) గుణగణాలను గురించి చర్చించారు. అప్పుడు క'అబ్ అ'హ్బార్ "ప్రతి రోజు ఆశాశం నుండి 70 వేల మంది దైవదూతలు దిగుతారు, ఇంకా ప్రవక్త (స) సమాధిని చుట్టు ముడతారు, ఇంకా తమ రెక్కలతో సమాధి చుట్టూ శుభ్ర పరుస్తారు. ఇంకా ప్రవక్త (స) పై దురూద్

పంపుతారు. సాయంత్రం కాగానే ఆకాశంపైకి వెళ్ళిపోతారు. ఆ వెంటనే మరో 70 వేల మంది దైవదూతలు దిగి, వారిలాగే చేస్తారు. ఇదేవిధంగా ఎల్లప్పుడూ దైవదూతలు వస్తూ ఉంటారు. చివరికి తీర్పు దినం నాడు ప్రవక్త (స) సమాధి పగిలి 70 వేల మంది దైవదూతలు ప్రవక్త (స)ను దైవసన్నిధిలోకి చేర్చుతారు. (దార్మి)

=====

۹ - بَابُ هِجْرَةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ مَكَّةَ إِلَى مَدِينَةِ وَفَاتِهِ

9. ప్రవక్త (స) మక్కహ్ నుండి మదీనహ్ ప్రస్థానం, మరణం

మొదటి విభాగం الْفَصْلُ الْأَوَّلُ

۵۹۵۶ - [۱] (صَحِيح) (۱۶۷۹/۳)

عَنِ الْبَرَاءِ قَالَ: أَوَّلُ مَنْ قِيمَ عَلَيْنَا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُصْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ وَابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ فَجَعَلَا يُقْرَأَانَا الْقُرْآنَ ثُمَّ جَاءَ عَمْرٌ وَبِلَالٌ وَسَعْدٌ ثُمَّ جَاءَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فِي عَشْرَيْنَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ جَاءَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَمَا رَأَيْتُ أَهْلَ الْمَدِينَةِ فَرَحُوا بِشَيْءٍ فَرَحَهُمْ بِهِ حَتَّى رَأَيْتُ الْوَلَدَ وَالصَّبِيَّانَ يَقُولُونَ: هَذَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذُجَاءَ فَمَا جَاءَ حَتَّى قَرَأَتْ: [سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى: ۸۷] فِي سُورٍ مِثْلِهَا مِنَ الْمُفَصَّلِ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

5956. (1) [3/1679-దృఢం]

బరాల' (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వలస వెళ్ళటానికి ముందు ప్రవక్త (స) అనుచరుల్లో అందరికంటే ముందు మా వద్దకు అంటే మదీనహ్ కు వచ్చింది, ము'స'అబ్ బిన్ 'ఉమైర్ మరియు ఇబ్నె ఉమ్మె మక్తూమ్. వీరిద్దరూ మాకు ఖురఆన్ బోధించటం ప్రారంభించారు. ఆ తరువాత 'అమ్మార్ బిన్ యాసీర్, బిలాల్ బిన్ రిబాహ్, స'అద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాసీలు వచ్చారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త(స) వచ్చారు. మదీనహ్ ప్రజలు ప్రవక్త (స) రాకపై సంతోషించినట్లు మరో విషయంపై సంతోషం వ్యక్తం చేయలేదు. చివరికి చిన్నచిన్న బా బాలికలు కూడా సంతోషంతో "ప్రవక్త (స) మా ఊరికి విచ్చేస్తున్నారు, అతను (స) రాకముందే మేము, "సబ్బిహ్ సురబ్బిక్ అ'అలా(87)" ఇంకా ఇటువంటి సూరాలు కంఠస్థం చేసుకున్నాము అని పాడేవారు. (బు'ఖారీ)

۵۹۵۷ - [۲] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (۱۶۷۹/۳)

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَلَسَ عَلَى الْمَنْبَرِ فَقَالَ: "إِنَّ عَبْدًا خَيْرَهُ اللَّهُ بَيْنَ أَنْ يُؤْتِيَهُ مِنْ زَهْرَةِ الدُّنْيَا مَا شَاءَ وَيَبْنِ مَا عِنْدَهُ فَالْخَلَارَ مَا عِنْدَهُ". فَبَكَى أَبُو بَكْرٍ قَالَ: فَذَيْنَاكَ يَا أَبَانَا وَأَمَهَاتِنَا فَعَجَبْنَا لَهُ. فَقَالَ النَّاسُ: أَنْظَرُوا إِلَى هَذَا الشَّيْخِ يُخْبِرُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ عَبْدِ خَيْرَهُ اللَّهُ بَيْنَ أَنْ يُؤْتِيَهُ مِنْ زَهْرَةِ الدُّنْيَا وَيَبْنِ مَا عِنْدَهُ وَهُوَ يَقُولُ: فَذَيْنَاكَ يَا أَبَانَا وَأَمَهَاتِنَا فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هُوَ الْمُخَيَّرَ وَكَانَ أَبُو بَكْرٍ هُوَ أَعْلَمَنَا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

5957. (2) [3/1679-ఏకీభవితం]

అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) మరణ దినాల్లోని ఒకరోజు మెంబరు పై ఎక్కి, అల్లాహ్ (త) ఒక దాసునికి రెండు విషయాల్లో ఏదైనా ఒకటి కోరుకునే అనుమతి ఇచ్చాడు, అంటే అతడు ఈ ప్రాపంచిక భోగ విలాసాలు లేదా తన వద్ద ఉన్న శుభాలను రెంటిలో ఒకటి కోరుకోవాలి. కాని ఆ దాసుడు అల్లాహ్(త) వద్ద ఉన్నదాన్ని కోరుకున్నాడు. అబూ బకర్ (ర) అది విని ఏడ్వసాగాడు. ఇంకా, "ఓ ప్రవక్తా! మేము మీపై త్యాగం కాను, మా తల్లి దండ్రులు తమపై త్యాగం కాను," అని అన్నారు. మాకు అబూ బకర్ (ర)పై చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. మరికొందరు ఈ ముసలివాడ్ని చూడండి, ప్రవక్త (స) ఒక వ్యక్తిని గురించి చెబుతున్నారు. అల్లాహ్(త) అతనికి రెండు విషయాల్లో ఒకటి ఎంచుకునే అనుమతి ఇచ్చాడు. అంటే ప్రాపంచిక భోగభాగాలు లేదా అల్లాహ్(త) వద్ద ఉన్న అనుగ్రహాలు. ఈ ముసలి వ్యక్తి, 'ఓ ప్రవక్తా! మేము మీపై త్యాగం కాను, మా తల్లిదండ్రులు మీపై త్యాగం కాను,' అని అంటున్నాడు అని అన్నారు. ఆ తరువాత, "రెంటిలో ఒకటి కోరుకోమని అనుమతించబడిన వ్యక్తి ప్రవక్త (స) అని, అబూ బకర్ (ర) మాలో అందరికంటే బుద్ధి జ్ఞానాలు కలవారని తెలిసింది. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

۵۹۵۸ - [۳] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (۱۶۷۹/۳)

وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ غَامِرٍ قَالَ: صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى قَتْلَى أَحَدٍ بَعْدَ ثَمَانِي سِنِينَ كَالْمَوْدَعِ لِلْأَحْيَاءِ وَالْأَمْوَاتِ ثُمَّ طَلَعَ الْمَنْبَرِ فَقَالَ: "إِنِّي بَيْنَ أَيْدِيكُمْ فَرَطٌ وَأَنَا عَلَيْكُمْ شَهِيدٌ وَإِنْ مَوَدَعُكُمْ الْحَوْضُ وَإِنِّي لَأَنْظُرُ إِلَيْهِ مِنْ مَقَامِي هَذَا وَإِنِّي قَدْ أَعْطَيْتُ مَفَاتِيحَ خَزَائِنِ الْأَرْضِ وَإِنِّي لَسْتُ أَحْشَى